Mededeling Floron-district 23 Noord-Brabant Baronie april 2010

Coördinator: Peter van Ruth Zuivelstraat 4 5104 HX Dongen Tel: 0162-311463
e-mail: p.vanruth@home.nl

Inleiding

In deze nieuwsbrief een overzicht van de Floron-inventarisaties van het seizoen 2009 in district 23 en de plannen voor 2010. Er is een lijst met waarnemingen van 2009.

Coordinator gezocht voor district 23

Aan het eind van 2010 stop ik met het coordinatorschap van district 23 van FLORON.
Bij de oprichting van FLORON in 1989 was Joost Cools coordinator van West-Brabant. Joost stopte eind 1989. Het district was te groot (2500 km-hokken) en is toen gesplitst in de districten 18 en 23. Omdat er niemand te vinden was ben ik in 1990 voorlopig coordinator geworden. De enige reden dat ik stop is het feit dat er steeds meer plantensoorten aangeplant en uitgezaaid worden. Hierdoor is het voor mij niet meer mogelijk om goed te inventariseren en waarnemingen te beoordelen. De verspreiding van vaatplanten wordt ook steeds meer onnatuurlijk op deze manier.

Resultaten totaalproject 2009

In 2009 zijn minder waarnemingen gedaan in district 23 dan in voorgaande jaren, zie onderstaand overzicht.
Voor de periode 2006 t/m 2010 waren door Floron 100 km-hokken geselecteerd die bij voorrang geinventariseerd zouden moeten worden. In 2009 zijn 3 van deze hokken gedaan. Het zijn hokken die al in 1994 en 1997 gedaan zijn. Ad Wagemakers had samen met Cees Colijn een selectiehok tussen Sprang-Capelle en Kaatsheuvel en vond 311 soorten. In 1994 waren van dit hok 174 soorten bekend. Het aantal bezoekdagen was waarschijnlijk in 2009 wel groter dan in 1994.

Verder zijn er verspreid door het district hokken onderzocht. Er zijn ook niet zo veel hokken meer te vinden in het district waar weinig gegevens van bekend zijn.
Ben Delbaere heeft in 4 km-hokken geinventariseerd en zijn waarnemingen via Waarneming.nl ingevoerd. Op deze manier kun je gemakkelijk je eigen waarnemingen inzien en ze komen ook bij FLORON terecht.

Van 1989 t/m 2009 zijn door Floron-deelnemers 317.295 waarnemingen verzameld in de 1320 km-hokken van district 23.

Overzicht lijsten en waarnemingen van de laatste jaren

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Totaallijsten	90	101	111	104	123	103	120	133	126	27
Losse waarnemingen-lijsten	32	35	36	66	60	22	10	20	23	6
Detail/Rode Lijst waarnemingen	62	135	111	138	157	376	379	446	391	697
Aantal gevonden soorten		746	758	767	824	870	872	934	885	609
Aantal waarnemingen	13500	17900	19000	17650	21800	21600	23500	27836	22332	5174

Tabel 1: aantal lijsten en waarnemingen vanaf 2000 in district 23

Overzicht deelnemers totaalproject 2009

Cees Colijn	Sprang-Capelle	
Ben Delbaere	Udenhout	
Ad Jacobs	Baarle-Nassau	Heemkundekring Amalia van Solms
Harrie van Loon	Tilburg	
Jacques Rovers	Breda	Plwg KNNV-afd. Breda
Peter van Ruth	Dongen	
Guido Stooker	Tilburg	
Ad Wagemakers	Sprang-Capelle	

Losse waarnemingen: Adré vd Berg, Aad van Diemen, Ernst-Jan van Haaften, Geert Kierkels, Peter Krijnen, Maarten Mandos, Marian Schelle.

Resultaten Verspreidingsonderzoek (was vroeger BSP) 2009

In 2009 is door het Landelijk Bureau van FLORON een lijst met te onderzoeken soorten geselecteerd. Alleen van Maretak moest bekeken worden of de soort nog bij Giessen aanwezig was. Adré vd Berg kon dit bevestigen, hij ziet de soort daar nog elk jaar.

Resultaten Rode Lijst project 2009

Het is belangrijk dat van Rode Lijst-soorten zoveel mogelijk de groeiplaats doorgegeven wordt. Op detailformulieren kan dat gedaan worden waarbij dan ook andere belangrijke soorten zoals aandacht- en doelsoorten genoteerd kunnen worden. Een andere mogelijk is het doorgeven via Telmee of Waarneming.nl.
In 2009 is een klein deel van de vindplaatsen van Rode Lijst-soorten en andere belangrijke soorten via detailformulieren doorgegeven en een veel groter deel via Telmee en Waarneming.nl. Doorgeven met internet betekent een extra controle omdat de vindplaats met een kaartje direct zichtbaar is en fouten voorkomen kunnen worden.

Onderzoek komende jaren

Wat betreft het totaal-onderzoek worden in district 23 in 2010 weer geselecteerde hokken gedaan. Omdat er in de afgelopen jaren hokken zijn blijven liggen moeten er dit jaar nog 22 hokken gedaan worden. Uitstel is niet meer mogelijk omdat er aan het eind van het seizoen een samenvatting van de afgelopen 5 jaar gemaakt wordt.
Het doorgeven van de vindplaatsen van Rode Lijst-soorten (en andere belangrijke soorten) blijft belangrijk, vooral van nieuwe groeiplaatsen.

Bij het Verspreidingsonderzoek 2010 wordt aandacht gevraagd voor vooral de volgende 14 soorten:

Brede orchis
Gevlekte orchis en Bosorchis
Grote keverorchis
Vleeskleurige orchis
Rapunzelklokje
Lange ereprijs
Drijvende waterweegbree
Beenbreek
Waterdrieblad
Steenbreekvaren
Ronde zonnedauw
Wilde gagel
Steenanjer
Gewoon sneeuwklokje

Steenanjer is in district 23 steeds oorspronkelijk ingezaaid en Gewoon sneeuwklokje is ook niet wild, Wilde gagel wordt bijvoorbeeld door de gemeente Tilburg aangeplant. Lange ereprijs en Waterdrieblad zijn vaak niet wild.

Het is bij het verspreidingsonderzoek de bedoeling dat nagegaan wordt of deze soorten nog aanwezig zijn op de oude vindplaatsen. Het gaat om waarnemingen van voor 2003. Ieder die mee wil doen met dit onderzoek wordt verzocht contact op te nemen met de districtcoordinator.

Belangrijkste waarnemingen van 2009

Amaranthus albus	Witte amarant	Breda, Nassausingel. Pl.w.gr. KNNV-afd. Breda
Anisantha tectorum	Zwenkdravik	Sprang-Capelle/Kaatsheuvel. Ad Wagemakers, Cees Colijn
Artemisia verlotiorum	Herfstalsem	Breda, bij voormalige suikerfabriek. Aad van Diemen, Erik vd Hoeven
Asplenium trichomanes	Steenbreekvaren	Breda, Fellenoord. Samen met Tongvaren en Muurvaren Pl.w.gr. KNNV-afd. Breda
Circaea lutetiana	Groot heksenkruid	Udenhout, De Brand, in vochtig loofbos. Harrie van Loon
Corispermum intermedium	Smal vlieszaad	Breda, Hoge Vucht. Op aangevoerde grond. Pl.w.gr. KNNV-afd. Breda Oosterhout, Weststad. In zeer zandige wegbermen industrieterrein. Peter van Ruth
Cyperus eragrostis	Bleek cypergras	Terheijden, Binnenpolder. Rand nieuwe plas. Peter van Ruth
Drosera rotundifolia	Ronde zonnedauw	Tilburg, Dongevallei. Vochtige, open grond. Guido Stooker
Dryopteris affinis	Geschubde mannetjesvaren	Hilvarenbeek, in bos bij Rovertse Heide. Zeer zeldzame soort in zuid Nederland. Maarten Mandos
Elatine hexandra	Gesteeld glaskroos	Landgoed De Utrecht, Broekeling. In ondiep water van plas. Peter van Ruth
Epilobium obscurum	Donkergroene basterdwederik	Hilvarenbeek, bij Rovertse Heide. Maarten Mandos
Epipactis palustris	Moeraswespenorchis	Tilburg, Dongevallei. Vochtige, open grond. Peter van Ruth
Equisetum telmateia	Reuzenpaardenstaart	Wijk en Aalburg. Tot nu toe waren er alleen vindplaatsen bij Oosterhout in het district. Ernst-Jan van Haaften
Eragrostis minor	Klein liefdesgras	Hilvarenbeek, bij Beeksche Bergen. Maarten Mandos
Euphrasia stricta	Stijve ogentroost	Tilburg, Dongevallei. Vochtige, open grond. Is hier al eerder gevonden maar nu met grote aantallen. Guido Stooker
Festuca gigantea	Reuzenzwenkgras	Udenhout, De Brand, in vochtig loofbos. Harrie van Loon
Filago vulgaris	Duits viltkruid	Hank, Keizersveer. Op zandige, open grond. Oosterhout, bij Wilhelminakanaal,op braakliggend terrein. Peter van Ruth
Leersia oryzoides	Rijstgras	Hoge Zwaluwe, Haven. Rand ondiep water. Terheijden, Binnenpolder. Rand nieuwe plas. Dussen, Kornsche Boezem. Rand nieuwe plas. Babylonienbroek, Pompveld. Peter van Ruth
Limosella aquatica	Slijkgroen	Tilburg, Dongevallei. In droggevallen poelen. Op zandgronden zeldzame soort. Peter van Ruth
Lycopodium clavatum	Grote wolfsklauw	Tilburg, Dongevallei. Vochtige, open grond. Meerdere groeiplaatsen van deze bedreigde soort. Peter van Ruth

Belangrijkste waarnemingen van 2009

Milium effusum	Bosgiersgras	Udenhout, De Brand. In vochtig loofbos. Harrie van Loon
Myosurus minimus	Muizenstaart	Udenhout, op boomkwekerijen met o.a. Klein bronkruid. Harrie van Loon
Nasturtium officinale	Witte waterkers	Sprang-Capelle/Kaatsheuvel. Belangrijke ontwikkeling dat deze soort, die in het district een getijdesoort was, nu ook in sloten gaat groeien. Ad Wagemakers, Cees Colijn
Oenanthe fistulosa	Pijptorkruid	Sprang-Capelle/Kaatsheuvel. In sloten. Ad Wagemakers, Cees Colijn
Ophrys apifera	Bijenorchis	Raamsdonksveer, Dombosch. Nieuwe vindplaats tussen woonwijk en industrieterrein. Peter Krijnen
Oreopteris limbosperma	Stippelvaren	Hilvarenbeek, in bos bij Rovertse Heide. Maarten Mandos
Orobanche minor	Klavervreter	Sleeuwijk, Zevenbansche Boezem. Natuurontwikkelingsterrein met ook Rijstgras, Waterpunge en Gevlamde fijnstraal. Ernst-Jan van Haaften
Parnassia palustris	Parnassia	Sprang-Capelle, Labbegat. In blauwgrasland. Eerste vondst in het district in ieder geval vanaf 1975. Ad Wagemakers
Potamogeton gramineus	Ongelijkbladig fonteinkruid	Terheijden, Binnenpolder. Rand nieuwe plas. Met grote aantallen. Peter van Ruth
Rumex sanguineus	Bloedzuring	Udenhout, De Brand, in vochtig loofbos. Harrie van Loon
Saxifraga granulata	Knolsteenbreek	Omg. Hilvarenbeek. In meerdere km-hokken. Maarten Mandos Baarle-Nassau, Het Merkske. Schraalgraslanden. Geert Kierkels/Marian Schelle
Solanum physalifolium	Glansbesnachtschade	Breda, Hoge Vucht. Op aangevoerde grond. Pl.w.gr. KNNV-afd. Breda
Utricularia australis	Loos blaasjeskruid	Sprang Capelle, Labbegat. Ad Wagemakers Ook op andere plaatsen nieuwe vestigingen.
Utricularia minor	Klein blaasjeskruid	Sprang-Capelle, Labbegat. Ad Wagemakers Molenschot, bij vliegveld. In bospoel. Peter van Ruth
Veronica acinifolia	Steentijmereprijs	Udenhout, op boomkwekerijen met o.a. Vreemde ereprijs. Harrie van Loon
Veronica montana	Boserepprijs	Udenhout, De Brand, in vochtig loofbos. Zeldzaam op het Pleistoceen. Harrie van Loon
Viola palustris	Moerasviooltje	Sprang-Capelle, Eendenest. In vochtig berkenbosje. Esbeek, De Utrecht. Vooral langs watergangen bij bos. Peter van Ruth
Xanthium strumarium	Late stekelnoot	Breda, Hoge Vucht. Op aangevoerde grond. Pl.w.gr. KNNV-afd. Breda